

Το ερώτημα που συνήθως θέτουν οι γονείς είναι πότε πρέπει να αρχίσει η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση των παιδιών τους. Η καταλληλότερη στιγμή φαίνεται να είναι όταν ρωτήσει το ίδιο το παιδί. Ο τρόπος με τον οποίο θα αντιμετωπίσει ή θα βιώσει ένα άτομο τη σεξουαλικότητά του κατά τα διάφορα στάδια της ζωής του, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση που έλαβε σε όλη τη διάρκεια των παιδικών του χρόνων. Η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση δεν αναφέρεται μόνο σε ζητήματα σεξουαλικών σχέσεων αλλά και σε ευρύτερα θέματα, όπως η εικόνα του εαυτού, η αυτοεκτίμηση, οι κανόνες ηθικής, ο αμοιβαίος σεβασμός και η αγάπη.

Οι αξίες των γονέων μεταδίδονται μέσα από τα λόγια τους, αλλά κυρίως μέσα από τη στάση τους και το ζωντανό παράδειγμα που δίνουν στα παιδιά τους. Τα παιδιά από πολύ νωρίς δείχνουν περιέργεια για την ανατομία του γυναικείου και ανδρικού σώματος. Οι ερωτήσεις που εκφράζουν τη σεξουαλική περιέργεια αρχίζουν συνήθως στην προσχολική ηλικία και κατ' αρχάς αναφέρονται στην ανατομία του ανθρώπινου σώματος. Τα παιδιά παρατηρούν τις διαφορές των γεννητικών οργάνων ανδρών και γυναικών ή συνομηλικών ή μεταξύ παιδιών και ενηλίκων. Στη συνέχεια, έρχονται οι ερωτήσεις σχετικά με την τεκνοποίηση, «Από πού γεννιούνται τα μωρά;», «Πώς μπαίνουν τα μωρά στην κοιλιά της μαμάς;». Το περιεχόμενο και η διατύπωση των ερωτήσεων αλλάζουν ανάλογα με την ηλικία. Εδώ να σημειωθεί, πως απαραίτητη προϋπόθεση για να σας απευθύνουν τα παιδιά σας τέτοιου είδους ερωτήσεις, θεωρείτε ένα οικογενειακό κλίμα που ενισχύει την σωστή επικοινωνία, την αποδοχή και την ενσυναίσθηση.

Στην εφηβεία, τα ερωτήματα αφορούν κυρίως τις προγαμιαίες σχέσεις, την αντισύλληψη και τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα. Οι πληροφορίες ή οι υπερβολικές λεπτομέρειες που δίνονται χωρίς να έχει προλάβει το παιδί να αναρωτηθεί μόνο του, δεν μπορούν να επεξεργαστούν απ' αυτό σωστά. Οι απαντήσεις θα πρέπει να είναι ξεκάθαρες και ακριβείς, σε γλώσσα που αντιστοιχεί πάντα στην ηλικία του παιδιού. Καλό είναι να αποφεύγονται τα «μικροψέματα» και οι απλοποιημένες θεωρίες που συνήθως χρησιμοποιούνται για τα μικρότερα παιδιά, καθώς γίνονται πιστευτές και είναι δύσκολο να

ανασκευαστούν αργότερα. Οι απαντήσεις στα ερωτήματα των εφήβων είναι καλύτερο να δίνονται πλέον σε επιστημονική γλώσσα, με βάση τα βιολογικά δεδομένα, χωρίς να συσχετίζονται με ηθικές και προσωπικές αξίες.

Ο άλλος χώρος στον οποίο παρέχεται σεξουαλική διαπαιδαγώ γηση είναι το σχολείο. Μάλιστα, είναι ίσως ο πλέον κατάλληλος για την περίοδο της εφηβείας. Σε αυτό το στάδιο ανάπτυξης, ορισμένοι ντροπαλοί έφηβοι δεν νιώθουν άνετα να πλησιάσουν τους γονείς τους, ειδικά αν δεν έχουν προηγηθεί συζητήσεις, και να τους ρωτήσουν για τις ανησυχίες τους. Σκέφτονται ότι είναι παράδοξες ή αδικαιολόγητες, αλλά αυτό δεν τους εμποδίζει να τις βιώνουν έντονα και να δημιουργούν προσωπικές σεξουαλικές θεωρίες.

Η σεξουαλική διαπαιδαγώ γηση ξεκινά από την πρώιμη παιδική ηλικία και διαρκεί καθόλη τη ζωή. Μπορεί να γίνει με ή χωρίς την καθοδήγηση των γονέων. Αν το παιδί αφεθεί μόνο του είναι πιθανό να διαμορφώσει τις δικές του απόψεις με βάση πληροφορίες που θα πάρει από την αυλή του σχολείου ή από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, και υπάρχει ο κίνδυνος να κατασκευάσει θεωρίες λανθασμένες ή ακόμα και τρομακτικές, οι οποίες κατ' ανάγκη θα επηρεάσουν τη μετέπειτα σεξουαλική συμπεριφορά του. Η συνεπής και απαλλαγμένη από προκαταλήψεις συμμετοχή των γονέων, θα επιτρέψει τόσο την υγιή αντιμετώπιση των ζητημάτων της σεξουαλικότητας, όσο και τη μετάδοση των οικογενειακών ηθικών αξιών.